

Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer

Bevezető, történet, eredmények

dr. Török Katalin,

Kisné dr. Fodor Livia és dr. Váczai Olivér

2007.

Miért jött létre az NBmR?

- Biológiai Sokféleség Egyezmény kötelezettség
- védett és veszélyeztetett természeti értékek állapotának nyomon követése
- Magyarország élővilága általános állapotát jelző elemek megfigyelése
- valamilyen emberi tevékenység vagy környezeti tényező hatásainak vizsgálata

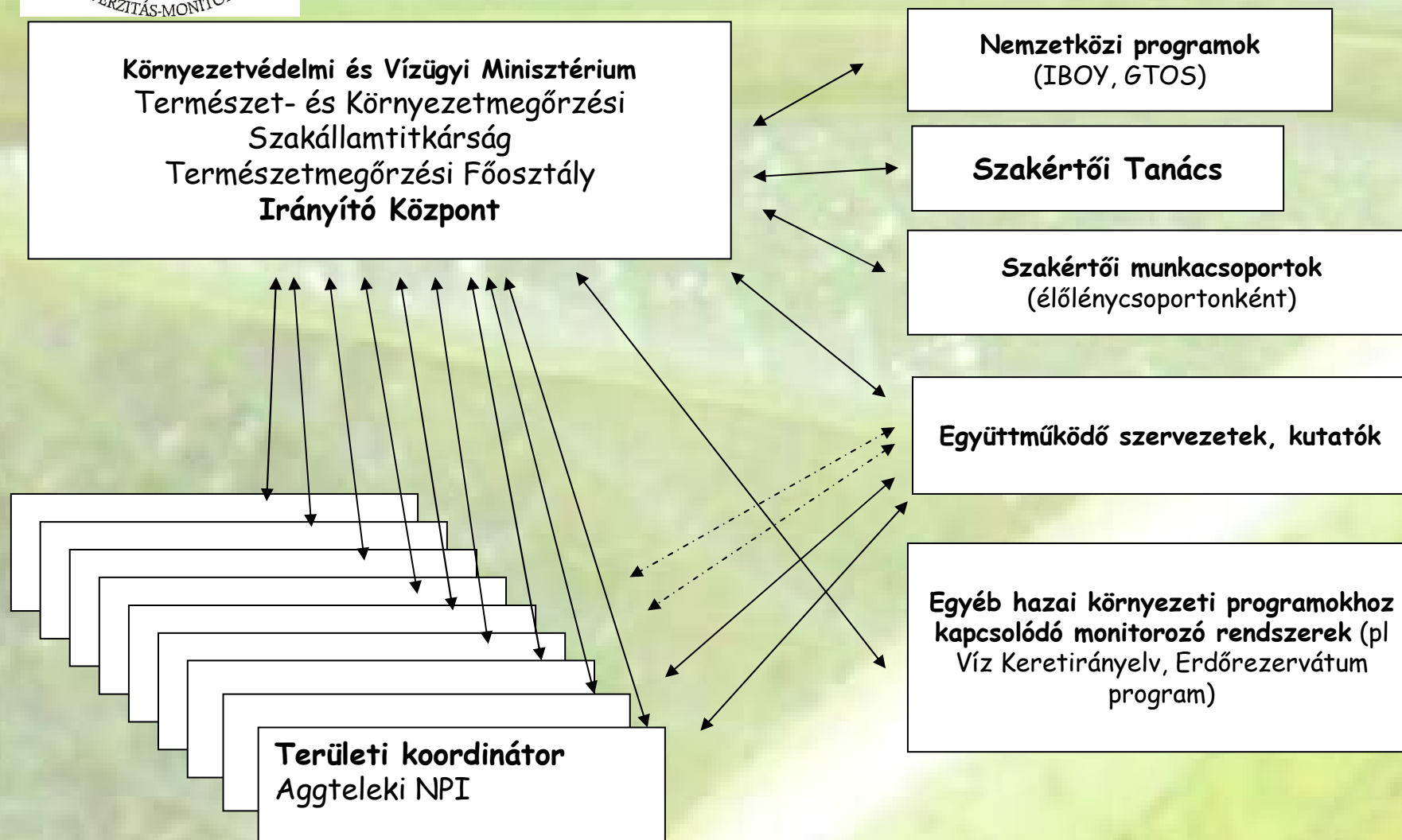

Az NBmR kialakításának főbb lépései

- **Monitorozás programjának kidolgozása (PHARE támogatás)**
- **Szervezeti háttér kialakítása (1998)**
- **Standard mintavételi módszerek leírása: protokollok**
- **Országos szakmai egyeztetés (2000. február)**
- **Próbaprojektek - mintavételezés tesztelése (2001-2002)**
- **Protokollok továbbfejlesztése (folyamatos)**
- **Négy éves adatgyűjtés felülvizsgálata (2003-2004)**
- **Informatikai rendszer tervezése, fejlesztése (2007)**

Szervezeti felépítés

Projektek

- I. Védett és veszélyeztetett fajok monitorozása
- II. Vizes élőhelyek és közösségeik monitorozása
- III. Magyarország élőhelyeinek felmérése, térképezése és monitorozása
- IV. Invázió fajok monitorozása
- V. Erdőrezervátumok – kezelt lombos erdők monitorozása
- VI. Kis-Balaton műszaki beruházás II. ütem hatásainak monitorozása
- VII. Dráva természetvédelmi szempontú monitorozása
- VIII. Szikes élőhelyek monitorozása
- IX. Száraz gyepek monitorozása
- X. Hegyi rétek monitorozása
- XI. Natura 2000 monitorozás

Vizsgált komponensek I.

Élőhelyterképezés

- 124 db 5x5 km négyzetben
- 1: 25000 léptékben
- ÁNÉR alapján

Nagygombák

- erdőrezervátumokban

Vegetáció felmérés

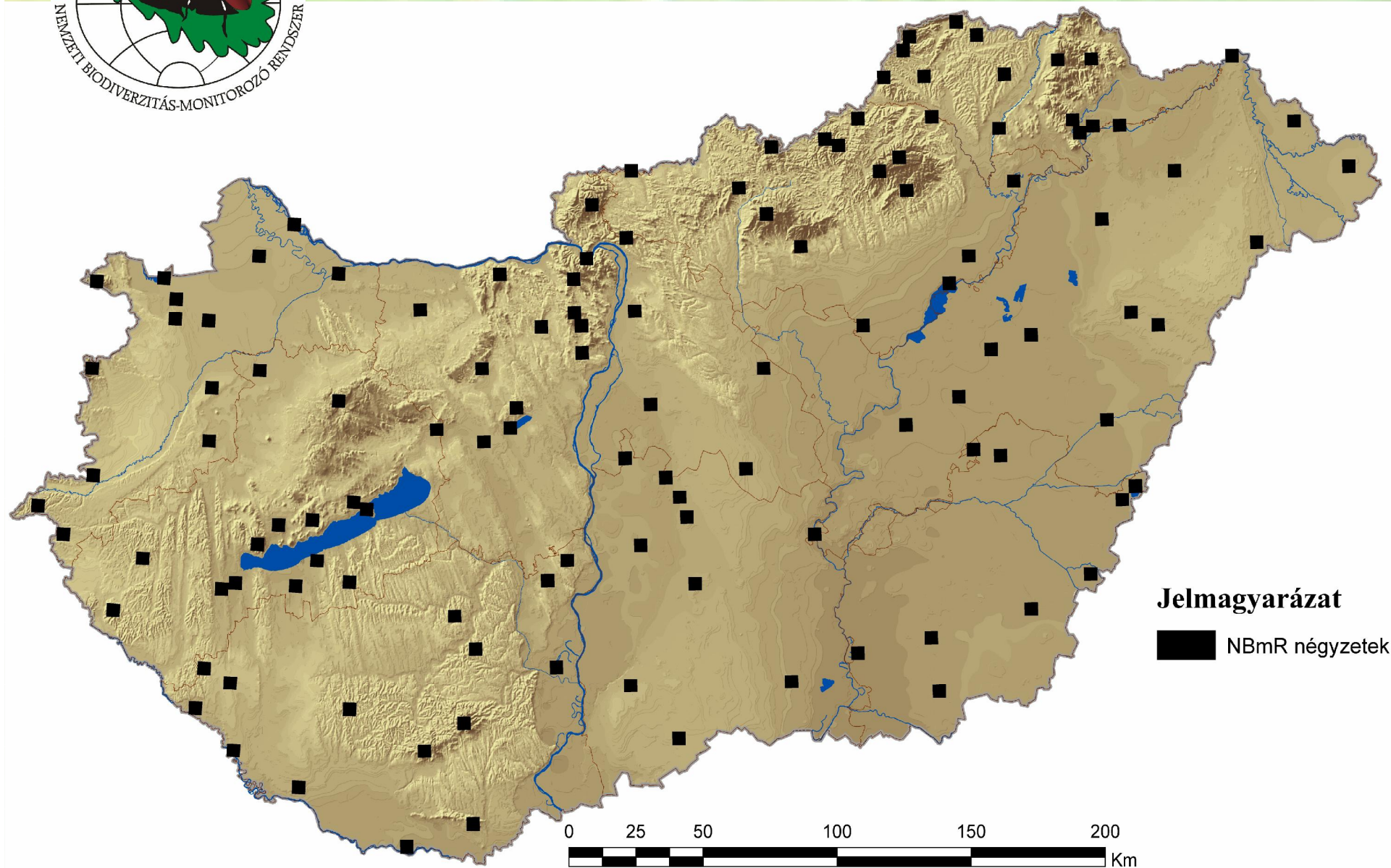
- 46 növénytársulás
- több, mint 100 lokalitás

Növényfajok

- védett, veszélyeztetett és nemzetközi jelentőségű edényes- és mohafajok
- inváziós növények

Élőhelytérképezés négyzetei

Vizsgált komponensek II.

Gerinctelenek

Faj- és közösség monitorozás

**Vízi makroszkópikus
gerinctelenek**

Egyenesszárnyúak

Szitakötők

Talajfelszíni ízeltlábúak

Pókok

**Éjszakai lepkék
(erdészeti fénycsapda hálózat)**

Nappali lepkék

Vizsgált komponensek III.

Gerincesek

Faj- és közösség monitorozás

Halak

Kétéltűek, Hüllők

Madarak

Emlősök

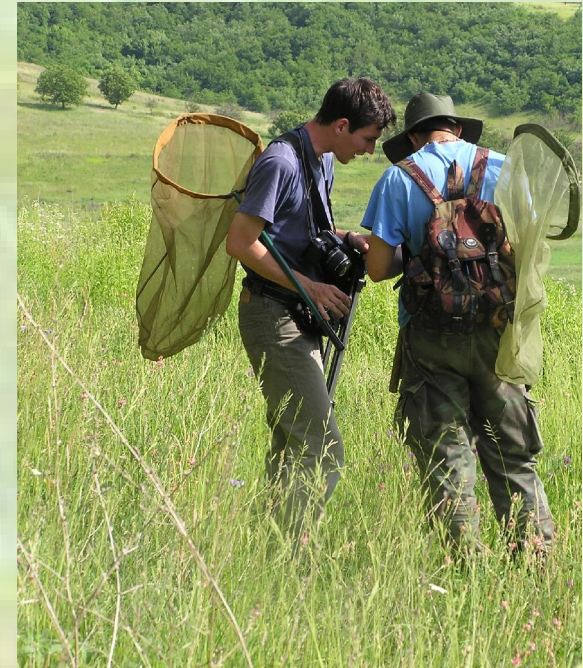
- kisemlős közösségek bagolyköpet alapján, denevérek
- védett fajok: ürge, északi pocok, vidra, földikutya

Protokollok

Tartalmi követelmények:

- cél és a feladat meghatározása;
- mintavételi helyszín megválasztása;
- mintavételi módszer leírása;
- mintavételi gyakoriság, időpont és időtartam;
- dokumentáció módjára szóló útmutatás;
- adatértékelési javaslat megadása.

A NBmR kapcsolata az EU természetvédelmi irányelveivel

- Élőhelyvédelmi Irányelv (HD), Víz Keretirányelv (VKI) - figyelembevételével
- Adatok gyakorlati felhasználása
 - A Natura 2000 hálózat területeinek kijelölése, monitorozása
 - A referencia vízterek kijelölése, vízminőségi osztályok meghatározása, a kijelölt vízterek monitorozása

A NBmR hasznosulása a nemzeti parki igazgatóságoknál

az egyetlen rendszeres, szabványos módszerekkel végzett adatgyűjtés

- szakvélemények készítése
- védetté nyilvánítás
- természetvédelmi, élőhely-regenerációs beavatkozások
- fajvédelmi programok
- élőhely pontosítás, új élőhelyek
- vízügyi beavatkozások tervezése
- özőnfajok elleni védekezés
- kezelési tervek

Az NBmR hatása a szakmán kívül

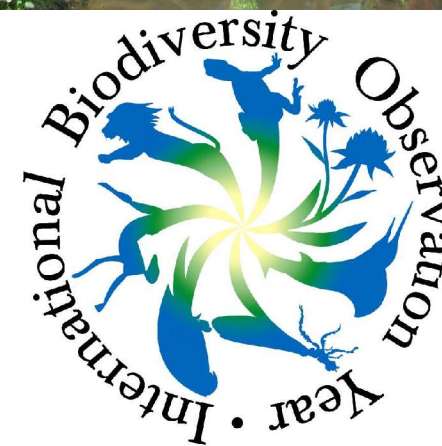
- **Önkéntesek részvétele**

- Országos Ürgemonitorozási Akció a Föld Napján
- nappali lepkék megfigyelése
- kétéltű-hüllő monitorozás

- **International Biodiversity Observation Year**

- NBmR Satellite project

An Initiative of DIVERSITAS
2001-2002

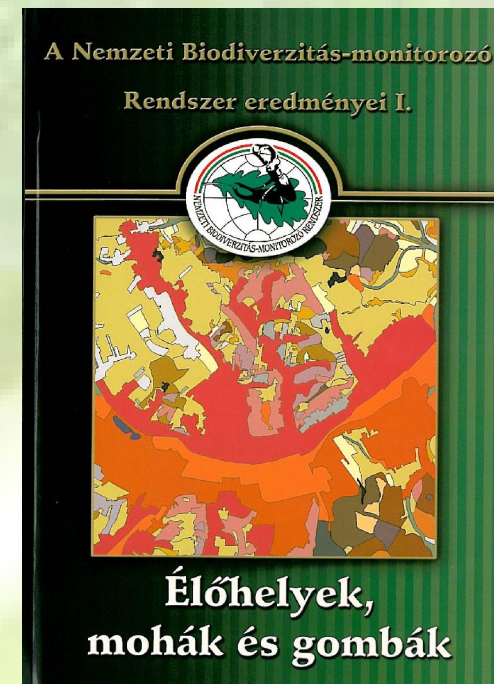

Eredmények publikációja

„A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer eredményei” című kötetsorozat indítása

I. kötet:

- Élőhelytérképezés - Horváth F. és mtsai
- Mohák monitorozása - Papp B. és mtsai
- Nagygombák monitorozása - Siller I. és mtsai

Eredmények

II. kötet

- Északi pocok monitorozása
- Ürge monitorozás
- Kisemlős monitorozás bagolyköpet segítségével
- Kétéltűek és hüllők monitorozása
- Vízi makroszkópikus gerinctelenek monitorozása
- Éjszakai nagylepkék vizsgálata fénycsapda adatok alapján

Ünnepi előadóülés

Válogatás az
I. és II. kötetben megjelenő
eredményekből és még...

Köszönöm a figyelmet!

